

VENDIM
Nr. 13, datë 25.3.2025

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Holta Zaçaj,	kryetare;
Marsida Xhaferllari	anëtare;
Fiona Papajorgji	anëtare;
Sonila Bejtja	anëtare;
Sandër Beci	anëtar;
Ilir Toska	anëtar;
Genti Ibrahim	anëtar;
Marjana Semini	anëtare,

me sekretare Belma Lleshi, në datën 25.3.2025 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve çështjen nr. 18 (D) 2024 të Regjistrat Themeltar, që u përket:

KËRKUES: DEAR MUÇA

SUBJEKTE TË INTERESUARA:

Drejtoria e Përgjithshme e policisë Së Shtetit, përfaqësuar nga Ilir Proda, drejtor i përgjithshëm i Policisë së Shtetit.

Avokatura e Shtetit, përfaqësuar nga avokatet e shtetit Irma Qosja dhe Valbona Legisi.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr. 00-2023-5683, datë 5.12.2023, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

Konstatimi i shkeljes/cenimit të së drejtës për gjykimin brenda një afati të arsyeshëm dhe përshpejtimin e procedurave të shqyrtimit të çështjes me përparësi.

Konstatimi i shkeljes të së drejtës së aksesit dhe sigurisë juridike në një gjykatë të caktuar me ligj.

Detyrimi i Gjykatës Administrative të Apelit për shqyrtimin e çështjes me përparësi.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131, pika 1, shkronja “P”, 134, pika 1, shkronja “i” dhe 142, pika 1, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*KEDNJ*); ligji nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar (*ligji nr. 8577/2000*).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatoren e çështjes Marjana Semini, mori në shqyrtim pretendimet e kërkuarit Dear Muça (*kërkuar*), i cili ka kërkuar pranimin e kërkesës, prapësimet e subjekteve të interesuara, Drejtorisë së Përgjithshme të Policisë së Shtetit (*DPPSH*) dhe Avokaturës së Shtetit, që kanë kërkuar rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuar Dear Muça ka ushtruar detyrën e specialistit të marrëdhënieve me publikun dhe përfaqësimit ligjor në Drejtorinë e Policisë së Qarkut Dibër. Me urdhrin nr. 91/2, datë 28.1.2003 të drejtorit të përgjithshëm të Policisë së Shtetit është larguar nga detyra me motivacionin, “Për shkelje të rënda në mënyrë të përsëritur të disiplinës në punë”.

I. Procesi parë gjyqësor

2. Kërkuar i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Dibër me padi për anulimin e aktit administrativ nr. 91/2, datë 28.1.2003 të drejtorit të përgjithshëm të Policisë së Shtetit, rikthimin në vendimin e mëparshëm të punës dhe pagesën për kohën e mbetur pa punë padrejtësisht, si dhe

dëmshpërblimin për atë kohë. Me vendimin nr. 22, datë 20.1.2004, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Dibër ka vendosur anulimin e aktit administrativ dhe detyrimin e palës së paditur, DPPSH-së, për të dëmshpërblyer kërkuesin me 6 muaj paga, si dhe rrëzimin e kërimit për kthimin në punë. Vendimi ka marrë formë të prerë në datën 5.5.2004.

II. Procesi i dytë gjyqësor

3. Kërkuesi ka pretenduar se pas anulimit të aktit administrativ i ka lindur e drejta për të përfituar dy paga mujore dhe tre vjet pagesë kalimtare. Për këtë i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Dibër me padi, e cila, me vendimin nr. 26, datë 18.1.2007, ka vendosur rrëzimin e padisë si të pabazuar në prova e në ligj. Kjo gjykatë ka arsyetuar se kërkuesi është larguar nga Policia e Shtetit për thyerje disipline dhe vendimi për të mos përfituar pagesë kalimtare bazohet në nenin 6 të ligjit nr. 8661, datë 18.9.2000, “Për sigurimin shoqëror suplementar të punonjësve të Policisë së Shtetit” (*ligji nr. 8661/2000*), ku janë të përcaktuara rastet kur punonjësi i policisë ndërpret karrierën për disa arsye, mes të cilave për thyerje disiplinore dhe në këtë rast nuk mund të përfitojë pagesë kalimtare.

4. Pas ankimit të kërkuesit, Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 269, datë 7.2.2008, ka vendosur ndryshimin e vendimit të shkallës së parë dhe pranimin e padisë, duke detyruar Drejtorinë e Policisë së Qarkut Dibër për të paguar pagesën kalimtare në masën e dy pagave dhe 50 % të pagës bazë nga data 1.2.2003–31.12.2004. Pas rekursit të ushtruar nga Drejtoria e Policisë së Qarkut Dibër dhe kundërekursit të kërkuesit, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2012-1139 (207), datë 26.4.2012, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së apelit me arsyetimin se vendimi i marrë nga ajo gjykatë ishte i drejtë.

III. Procesi i tretë gjyqësor

5. Kërkuesi në datën 22.5.2018 i është drejtuar me kërkesë DPPSH-së për njohjen e vjetërsisë në punë për efekt të shërbimit në Policinë e Shtetit, ku përfshihej edhe koha e ndërprerjes së karrierës nga data 1.2.2003 deri në 31.12.2004. Në përgjigje të kësaj kërkeje, me shkresën nr. 707/10 prot., datë 20.6.2018, drejtori i Departamentit të Shërbimeve Mbështetëse në DPPSH ka informuar kërkuesin se për përfitimin e pensionit të parakohshëm duhet të plotësohen kushtet e përcaktuara në ligjin nr. 10142/2009, “Për sigurimin shoqëror suplementar të ushtarakëve të Forcave të Armatosura, të punonjësve të Policisë së Shtetit, të Gardës së Republikës, të Shërbimit Informativ të Shtetit, të Policisë së Burgjeve, të Policisë së Mbrojtjes nga Zjarri dhe të Shpëtimit e të punonjësve të Shërbimit të Kontrollit të Brendshëm në Republikën e Shqipërisë” (*ligji nr. 10142/2009*), sipas të cilit e drejta për pension të parakohshëm, për meshkujt, përfitohet kur plotësohet vjetërsia në shërbim 15 vjet dhe moshë 47 vjeç.

6. Në datën 6.6.2018 kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë me padi për detyrimin e DPPSH-së për të nxjerrë aktin administrativ për njohjen e vjetërsisë në punë (shërbim), ku të përfshihej koha e ndërprerjes së karrierës për shkak të urdhrat të padrejtë të deklaruar me vendim gjykatë, për efekt të shpërblimeve dhe përfitimeve ligjore si punonjës i Policisë së Shtetit.

7. Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë, me vendimin nr. 2945 (80-2018-3008), datë 24.7.2018, ka vendosur rrëzimin e padisë, si të pabazuar në ligj dhe në prova. Sipas saj, kërkuesi nuk gëzon legjitimitet për t’i kërkuar DPPSH-së që t’i njohë vjetërsinë në punë si punonjës policie, për sa kohë ky kërkim mund t’i drejtohet Drejtorisë Rajonale të Sigurimeve Shoqërore (DRSSH) dhe mund ta përfitojë vetëm me plotësimin e kushteve të tjera për përfitimin e pensionit. Kjo gjykatë ka vijuar në arsyetim se kërkuesi nuk e ka mbushur moshën për pension dhe as ka paraqitur kërkesë për të përfituar pension të parakohshëm për vjetërsi shërbimi sipas ligjit nr. 10142/2009 (*shih faqet 11-12 të vendimit të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë*).

8. Kërkuesi në datën 7.8.2018 ka paraqitur ankim në Gjykatën Administrative të Apelit. Çështja është regjistruar në datën 28.9.2018 dhe vijon të jetë në pritje për t’u gjykuar në atë gjykatë. Sipas informacionit në faqen zyrtare të Gjykatës Administrative të Apelit çështja është me statusin “në përpunim”.

9. Në vijim, pra pas vendimit të gjykatës së shkallës së parë, kërkuesi ka paraqitur kërkesë në DRSSH-në, Tiranë për përfitimin e pensionit të parakohshëm. Kërkesa është regjistruar me nr. 3638 regjistrimi, datë 11.11.2019 në njësinë përkatëse të vendbanimit të tij.

10. Kërkuesi ka përsëritur kërkesën e tij (*shih paragrafin 5 të vendimit*), duke iu drejtuar DPPSH-së në datën 13.11.2019 dhe Ministrisë së Brendshme në datën 19.10.2021. Për këto kërkesa nuk rezultojnë të ketë marrë përgjigje nga institucionet përkatëse.

11. Në kushtet kur çështja ishte ende në proces në Gjykatën Administrative të Apelit, kërkuesi në datën 8.11.2023 ka paraqitur kërkesë në Gjykatën e Lartë për shkeljen e afatit të arsyeshëm të gjykimit të çështjes në Gjykatën Administrative të Apelit, për shkak të kalimit të afatit 1-vjeçar të gjykimit. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2023-5683, datë 5.12.2023, ka vendosur rrëzimin e kërkesës, duke arsyetuar se gjyqtari relator i kishte marrë të gjitha masat e nevojshme organizative, duke përcaktuar kritere transparente dhe objektive për marrjen në gjykim të çështjeve, që i ishin ngarkuar atij sipas radhës së vjetërsisë së tyre.

12. Ndërkohë, kërkuesi në datën 14.11.2023 i është drejtuar përsëri DPPSH-së me kërkesë me të njëjtin kërkim. Me shkresën nr. 1101-D-1 prot., datë 11.12.2023, DPPSH-ja ka kthyer përgjigje se për të përfituar pensionin e parakohshëm duhet të plotësohen kushtet e moshës dhe vjetërsisë në shërbim të përcaktuara në ligjin nr. 10142/2009. Kërkuesi e ka kundërshtuar shkresën duke iu drejtuar drejtorit të përgjithshëm të Policisë së Shtetit, por nuk rezultojnë të ketë marrë përgjigje. Në datën 26.3.2024 ka përsëritur kërkimin e tij duke iu ridrejtuar DPPSH-së, e cila, me shkresën nr. 614-2/D, datë 8.5.2024, ka kthyer përgjigje se kërkesa e tij nuk mund të zgjidhet në rrugë administrative, pasi pretendimet e tij janë në proces gjyqësor dhe nuk janë zgjidhur me vendim gjyqësor të formës së prerë.

13. Në datën 6.8.2024 kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Administrative të Apelit me kërkesë për përshpejtimin e shqyrtimit të çështjes së tij të regjistruar në datën 28.9.2018.

14. Në vijim, në datën 21.8.2024 (*data e shërbimit postar*) kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*) me ankim kushtetues individual sipas objektit. Kolegji i Gjykatës në datën 28.10.2024 ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

15. **Kërkuesi**, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar se është *cenuar e drejta për proces të rregullt ligjor* të drejtimit të:

15.1. *Së drejtës për gjykim brenda një afati të arsyeshëm*, të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së, pasi çështja në Gjykatën Administrative të Apelit ka më shumë se 6 vjet që nuk shqyrtohet, kur ajo ka detyrimin që ta shqyrtojë brenda 30 ditëve nga data e ardhjes së ankimit. Procesi është në shkelje të afateve të arsyeshme dhe Gjykata duhet të analizojë rrethanat e veçanta të çështjes dhe kriteret e vendosura nga jurisprudenca kushtetuese. Thelbi i mosmarrëveshjes që pritet të gjykohet nga Gjykata Administrative e Apelit lidhet me mbrojtjen e së drejtës kushtetuese për pension të parakohshëm për vjetërsi shërbimi dhe vonesa në gjykim ka shkaktuar dëm në sigurimin e mjeteve për jetesë. DPPSH-ja nuk i ka njohur kërkuesit të drejtën kushtetuese dhe ligjore të fituar me vendimin nr. 00-2012-1139 (207), datë 26.4.2012 të Gjykatës së Lartë.

15.2. *Së drejtës së aksesit*, pasi Gjykata Administrative e Apelit nuk e ka gjykuar çështjen edhe pas më shumë se 6 vjetësh.

15.3. *Parimit të sigurisë juridike*, pasi vendimi i Gjykatës së Lartë për rrëzimin e kërkesës për konstatimin e cenimit të së drejtës për t'u gjykuar brenda një afati të arsyeshëm bie ndesh me jurisprudencën kushtetuese, sipas së cilës procesi i vetingut dhe mungesa e gjyqtarëve nuk mund të justifikojnë mosshqyrtimin e çështjes brenda një afati të arsyeshëm ligjor.

16. **Subjekti i interesuar, DPPSH-ja**, ka prapësuar se pretendimi për shkeljen e afatit të arsyeshëm në Gjykatën Administrative të Apelit është i pabazuar. Për më tepër, pretendimi nuk është ngritur më parë në shkallët më të ulëta të gjyqësorit. Në vlerësim të standardeve të përcaktuara nga jurisprudenca e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*GJEDNJ*), në lidhje me afatin e arsyeshëm, nuk rezultojnë që çështja objekt gjykimi të jetë pezulluar ose të jetë shtyrë gjykim për shkak kërkesave apo sjelljes të palëve. Sjellja e Gjykatës Administrative të Apelit ka

ardhur si pasojë e volumit të lartë të çështjeve të mbetura pa u gjykuar për një kohë të gjatë në raport me pamjaftueshmërinë e burimeve njerëzore për të përballuar volumin e punës. Një situatë e tillë e vendos organin gjyqësor në kushtet e pamundësisë objektive për procedim. Mosveprimi i gjykatës nuk ka ndodhur për shkaqe subjektive që lidhen me vlerësimin dhe qëndrimin abuziv të gjyqtarit, por për shkak të pamundësisë objektive dhe pa vullnetin e saj, pra nuk kemi cenim të së drejtës për t'u gjykuar brenda një afati të arsyeshëm.

17. **Subjekti i interesuar, Avokatura e Shtetit**, ka prapësuar se:

17.1. *Pretendimi për cenimin e së drejtës për t'u gjykuar brenda një afati të arsyeshëm* nuk është ngritur në nivel kushtetues. Në vlerësimin e kriterëve për përcaktimin e kohëzgjatjes së arsyeshme, mosveprimi i Gjykatës Administrative të Apelit duhet të vlerësohet në dritën e rrethanave konkrete në të cilat ndodhet sistemi gjyqësor, siç janë zbatimi i reformës në drejtësi dhe ngarkesa individuale e gjyqtarit relator. Gjykata e Lartë ka marrë në shqyrtim edhe shkaqet objektive që kanë ndikuar në kohëzgjatjen e procesit, për të cilat ka mbajtur qëndrim koherent në raste të së njëjtës natyre dhe vendimi i saj për rrëzimin e kërkesës është marrë në zbatim të ligjit. Për sjelljen dhe interesin e palëve ndërgjyqëse, nuk konstatohet që të kenë ndikuar në kohëzgjatjen e procesit. Për sa i përket asaj çfarë rrezikon kërkuesi nga vonesa në gjykatën e apelit, ai nuk ka argumentuar dhe provuar rrezikun për interesat e tij, natyra e rëndësia e të cilave do të justifikonte trajtimin me përparësi të çështjes.

17.2. *Pretendimi për konstatimin e shkeljes së të drejtës së aksesit dhe sigurisë juridike nga një gjykatë e caktuar me ligj* nuk është parashtruar nga kërkuesi me argumente, por në mënyrë deklarative në pjesën hyrëse të kërkesës, për rrjedhojë nuk duhet të merret në shqyrtim.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuetit

18. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Referuar neneve 131, pika 1, shkronja "F" dhe 134, pikat 1, shkronja "I" dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret e nenit 71/a të ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

19. Gjykata vlerëson se kërkuesi, si bartës i të drejtave dhe lirive themelore kushtetuese, legjitimohet *ratione personae*, bazuar në nenet 131, pika 1, shkronja "F" dhe 134, pika 1, shkronja "I", të Kushtetutës, pasi është palë ndërgjyqëse në procesin gjyqësor ndaj të cilit ka ngritur pretendime për gjykimin e çështjes nga Gjykata Administrative e Apelit tej një afati të arsyeshëm.

20. Një kriter tjetër është *shterimi i mjeteve juridike efektive*, i parashikuar nga neni 131, pika 1, shkronja "F", i Kushtetutës dhe neni 71/a, pika 1, shkronja "a", i ligjit nr. 8577/2000, që kërkon shfrytëzimin në rrugë normale të mjeteve juridike efektive, të cilat janë të përshtatshme, të disponueshme dhe të frytshme për një çështje konkrete. Lidhur me kërkesat për konstatimin e cenimit të së drejtës për gjykim brenda afatit të arsyeshëm, Gjykata, pas ndryshimeve që iu bënë Kodit të Procedurës Civile (KPC) me ligjin nr. 38/2017, ka mbajtur qëndrimin se legjislacioni i brendshëm parashikon mjete juridike efektive që i ofrojnë individit rezultate konkrete për rivendosjen e kësaj të drejte kushtetuese. Në këtë kuptim, individ duhet t'u drejtohet gjykatave të zakonshme në përputhje me parashikimet e KPC-së, dhe vetëm pasi të ketë shteruar garancitë e mbrojtjes që i ofrohen nga juridiksioni i zakonshëm gjyqësor, ai mund të vërë në lëvizje gjykimin kushtetues (*shih vendimet nr. 60, datë 19.9.2024; nr. 68, datë 7.12.2023; nr. 46, datë 3.10.2023, të Gjykatës Kushtetuese*).

21. Në drejtim të kriterit të shterimit të mjeteve juridike, Gjykata vëren se subjekti i interesuar, DPPSH-ja, ka parashtruar se kërkuksi pretendimin për konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm nuk e ka paraqitur më parë në shkallët më të ulëta të gjyqësorit, duke mos shteruar mjetet juridike efektive në dispozicion.

22. Gjykata konstaton se kërkuksi i është drejtuar Gjykatës me ankim kushtetues individual, pasi ka paraqitur në Gjykatën e Lartë kërkesë për konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm dhe përshpejtimin e shqyrtimit të çështjes, sipas parashikimit të nenit 399/6, shkronja “b”, të KPC-së, që parashikon se në rastet kur çështja në të cilën pretendohet të ketë shkelje është duke u gjykuar në gjykatat e apelit, kërkesa shqyrtohet nga kolegji përkatës i Gjykatës së Lartë. Për këtë kërkesë Kolegji Administrativ, me vendimin nr. 00-2023-5683, datë 5.12.2023, ka vendosur rrëzimin e saj. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson se i vetmi mjet në dispozicion i kërkuksit për rivendosjen në vend të së drejtës të cenuar është ankimi kushtetues individual, pra kërkuksi i ka shteruar mjetet juridike efektive dhe pretendimi i DPPSH-së në këtë drejtim është i pabazuar.

23. Për legjitimitimin *ratione temporis*, neni 71/a, pika 1, shkronja “b”, i ligjit nr. 8577/2000 ka parashikuar afatin ligjor 4-mujor nga konstatimi i cenimit për paraqitjen e ankimit kushtetues individual. Vendimi i kundërshtuar i Gjykatës së Lartë mban datën 5.12.2023, ndërsa kërkesa është paraqitur në Gjykatë në datën 21.8.2024. Referuar dokumentacionit të dosjes gjyqësore të administruar për qëllime të shqyrtimit të çështjes, rezulton se vendimi i kundërshtuar i është komunikuar individualisht avokatit të kërkuksit, R.I., në datën 2.7.2024. Në këto rrethana, Gjykata vlerëson se kërkuksi legjitimohet *ratione personae*, pasi jo vetëm shkelja është vazhduese, por nisur nga data 2.7.2024 ankimi kushtetues individual është paraqitur brenda afatit ligjor 4-mujor.

24. Për sa i takon legjitimitimit *ratione materiae*, Gjykata vëren se kërkuksi ka parashtruar argumente për cenimin e së drejtës për proces të rregullt ligjor në drejtim të mosgjykimit të çështjes brenda afatit ligjor në Gjykatën Administrative të Apelit, shkelje që ka sjellë edhe cenimin e së drejtës së aksesit dhe të parimit të sigurisë juridike. Për këtë arsye, Gjykata vlerëson se në thelb argumentet e kërkuksit janë të parashtruara në drejtim të së drejtës për t’u gjykuar brenda një afati të arsyeshëm, pretendim i cili, në kuptim të neneve 42 dhe 131, pika 1, shkronja “P”, të Kushtetutës, bën pjesë në juridiksionin kushtetues dhe në vijim Gjykata do të analizojë bazueshmërinë e tij.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1. Për shqyrtimin e çështjes brenda një afati të arsyeshëm

25. Kërkuksi ka pretenduar se procesi gjyqësor në Gjykatën Administrative të Apelit ka mbi 6 vjet që vijon dhe vonesa ka shkaktuar dëm në të drejtën personale dhe mjetet për jetesë, sikurse është pensioni i parakohshëm për vjetërsi shërbimi në Policinë e Shtetit.

26. Subjekti i interesuar, DPPSH-ja, ka prapësuar se në vlerësim të standardeve të përcaktuara nga jurisprudenca e GJEDNJ-së nuk rezulton që çështja objekt gjykimi të jetë pezulluar ose të jetë shtyrë gjykimi për shkak kërkesave apo sjelljes të palëve. Mosveprimi i gjykatës administrative ka ardhur si pasojë e volumit të punës në raport me pamjaftueshmërinë e burimeve njerëzore për ta përballuar atë.

27. Subjekti i interesuar, Avokatura e Shtetit, ka prapësuar se vendimi i Gjykatës së Lartë për rrëzimin e kërkesës për konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm është marrë duke respektuar kufijtë e objektit të saj dhe dispozitat që e rregullojnë këtë kërkim. Duke vlerësuar të gjitha elementet, si periodha që merret në konsideratë, sjellja e palëve ndërgjyqëse dhe ajo çka rrezikon kërkuksi, pretendimi nuk është i bazuar.

28. Në nenin 42 të Kushtetutës parashikohet, ndër të tjera, se kushdo për mbrojtjen e të drejtave, lirive dhe interesave të tij kushtetues dhe ligjorë ose në rastin e akuzave të ngritura kundër tij, ka të drejtën e një gjykimi të drejtë dhe publik brenda një afati të arsyeshëm. Në jurisprudencën e saj Gjykata ka vlerësuar se kohëzgjatja e gjykimit, normalisht, llogaritet nga momenti i fillimit të procesit gjyqësor deri në dhënien e vendimit dhe se në kohëzgjatjen e përgjithshme të gjykimit nuk përjashtohen vonesat e shkaktuara nga zbatimi i reformës në drejtësi, pasi barra e këtyre vonesave nuk duhet të zhvendoset te palët ndërgjyqëse (*shih vendimet nr. 46, datë 3.10.2023; nr. 6, datë 16.2.2023; nr. 13, datë 26.5.2022, të Gjykatës Kushtetuese*).

29. Sipas nenit 399/2, pika 1, shkronja “a”, të KPC-së, afat i arsyeshëm në gjykimin administrativ në shkallë të parë dhe në apel do të konsiderohet përfundimi i gjykimit brenda një

viti nga fillimi i tij në secilën shkallë. Në rastin në shqyrtim, gjykimi i çështjes konkrete në Gjykatën Administrative të Apelit është tejzgjatur, ndaj për të vlerësuar arsyeshmërinë e kësaj kohëzgjatjeje dhe për të arritur në përfundimin nëse kërkuessit i është cenuar e drejta kushtetuese për proces të rregullt në këtë aspekt, duhen analizuar rrethanat e veçanta të çështjes konkrete dhe kriteret e vendosura nga jurisprudenca kushtetuese që lidhen me: i. sjelljen e kërkuessit; ii. kompleksitetin e çështjes; iii sjelljen e autoriteteve; iv rëndësinë e asaj çfarë rrezikon kërkuessi (*shih vendimet nr. 46, datë 3.10.2023; nr. 6, datë 16.2.2023; nr. 13, datë 26.5.2022, të Gjykatës Kushtetuese*).

30. Për sjelljen e kërkuessit, sipas jurisprudencës kushtetuese vlerësimi i sjelljes së kërkuessit është një element përcaktues i kohëzgjatjes së arsyeshme të procedimeve, duke u analizuar rrethanat nëse ai ka vepruar në përputhje me të drejtat procedurale, duke shfaqur ose jo interes të vazhdueshëm për gjykimin e çështjes brenda një afati sa më të përshtatshëm për të, dhe nëse është bërë shkak ose ka shkaktuar vonesa në këtë drejtim (*shih vendimet nr. 6, datë 16.2.2023; nr. 37, datë 5.11.2021; nr. 35, datë 1.11.2021, të Gjykatës Kushtetuese*).

31. Në rastin konkret kërkuessi, pas mosveprimit të DPPSH-së për të shqyrtuar kërkesën e tij për njohjen e kohës së ndërprerjes së karrierës si vjetërsi në punë për efekt të shërbimit në Policinë e Shtetit, në datën 6.6.2018 i është drejtuar Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Tiranë duke nisur një proces gjyqësor ndaj DPPSH-së.

32. Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë, me vendimin nr. 2945 (80-2018-3008), datë 24.7.2018, ka vendosur rrëzimin e padisë si të pabazuar në ligj dhe në prova. Kërkuessi në datën 7.8.2018 ka kundërshtuar vendimin në Gjykatën Administrative të Apelit. Çështja është regjistruar në atë gjykatë në datën 28.9.2018 dhe vijon të jetë në proces.

33. Nga parashtrimet shtesë të depozituara nga kërkuessi në Gjykatë, rezulton se ai ka paraqitur kërkesë në DRSSH-në, Tiranë për përfitimin e pensionit të parakohshëm, që është regjistruar me nr. 3638 në datën 11.11.2019 në njësinë përkatëse të vendbanimit të tij. Në datën 13.11.2019 ai i është drejtuar DPPSH-së, si dhe në datën 19.10.2021 Ministrisë së Brendshme, por nuk rezulton të ketë marrë përgjigje për kërkesën e tij.

34. Në kushtet kur çështja në Gjykatën Administrative të Apelit ishte ende në proces, në datën 8.11.2023 kërkuessi ka paraqitur kërkesë në Gjykatën e Lartë për shkeljen e afatit të arsyeshëm të gjyimit të çështjes. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2023-5683, datë 5.12.2023, ka vendosur rrëzimin e kërkesës, duke arsyetuar se gjyqtari relator i kishte marrë të gjitha masat e nevojshme organizative duke përcaktuar kriteret transparente dhe objektive për marrjen në gjykim të çështjeve sipas radhës së vjetërsisë së tyre (*shih faqen 5 të vendimit të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë*).

35. Ndërkohë, kërkuessi në datën 14.11.2023 i është drejtuar përsëri DPPSH-së, e cila me shkresën nr. 1101-D-1 prot., datë 11.12.2023 ka kthyer përgjigje se për të përfituar pensionin e parakohshëm duhet të plotësohen kushtet e përcaktuara në ligjin nr. 10142/2009 lidhur me moshën dhe vjetërsinë në shërbim. Kërkuessi e ka kundërshtuar përgjigjen duke iu drejtuar drejtorit të përgjithshëm të Policisë së Shtetit, por nuk rezulton të ketë marrë përgjigje.

36. Në datën 26.3.2024 ka përsëritur kërkimin e tij duke iu drejtuar DPPSH-së, e cila me shkresën nr. 614-2/D, datë 8.5.2024 ka kthyer përgjigje se kërkesa e tij nuk mund të zgjidhet në rrugë administrative, pasi çështja është në proces gjyqësor dhe nuk është zgjidhur me vendim të formës së prerë. Në vijim, në datën 6.8.2024 kërkuessi i është drejtuar Gjykatës Administrative të Apelit me kërkesë për përshpejtimin e shqyrtimit të çështjes.

37. Për sa më lart, Gjykata vlerëson se kërkuessi i ka përdorur të gjitha mjetet ligjore për mbrojtjen e të drejtave të tij dhe nuk rezulton të jetë bërë shkak ose të ketë shkaktuar vonesa në gjykimin e çështjes gjyqësore.

38. Për kompleksitetin e çështjes, Gjykata ka theksuar se në vlerësimin e kompleksitetit të çështjes marrin rëndësi të gjitha aspektet e saj, përfshirë objektin, faktet e kundërshtuara, volumin dhe natyrën e provave, llojin dhe ndërthurjen e ligjeve të zbatueshme, si dhe numrin e palëve pjesëmarrëse në proces. Kohëzgjatja e konsiderueshme e gjyimit mund të justifikohet nga kompleksiteti i çështjes, pasi balancohet nga parimi i administrimit të përshtatshëm të drejtësisë (*shih vendimet nr. 6, datë 16.2.2023; nr. 13, datë 26.5.2022; nr. 35, datë 1.11.2021, të Gjykatës Kushtetuese*). Gjithashtu, Gjykata ka theksuar se kompleksiteti i çështjes nuk mbartet në të njëjtën mënyrë në

çdo shkallë të gjykimit, por varet nga faza në të cilën ndodhet shqyrtimi i saj dhe shkalla e gjykimit në të cilën kërkohet konstatimi i kohëzgjatjes së paarsyeshme (*shih vendimet nr. 80, datë 21.11.2024; nr. 58, datë 17.9.2024; nr. 46, datë 3.10.2023, të Gjykatës Kushtetuese*).

39. Gjykata vëren se çështja ka natyrë administrative, me objekt detyrimin e DPPSH-së për të nxjerrë aktin administrativ, për njohjen e vjetërsisë në shërbim në Policinë e Shtetit, për të cilën, Gjykata Administrative e Shkallës së Parë Tiranë ka vlerësuar se kërkuesi nuk legjitimohet në kërkimin e tij pa provuar periudhat e shërbimit të njohura nga institucioni përgjegjës, si dhe pa pasur një vendimmarrje nga DRSSH-ja për kërkimin e tij për të përfituar pension të parakohshëm për vjetërsi shërbimi. Gjykata e shkallës së parë ka arsyetuar se kërkuesi nuk e ka mbushur moshën për pension dhe as ka paraqitur kërkesë për të përfituar pension të parakohshëm për vjetërsi shërbimi sipas ligjit nr. 10142/2009 dhe në përfundim ka vendosur rrëzimin e padisë si të pabazuar në ligj e në prova (*shih paragrafin 7 të vendimit*). Gjykimi në shkallë të parë ka përfunduar brenda një afati 1 muaj e gjysmë, pasi çështja është regjistruar në datën 5.6.2018 dhe vendimi është i datës 24.7.2018, duke pasur vetëm një palë të paditur, DPPSH-në. Duke iu referuar rrethanave, Gjykata vlerëson se çështja e kërkuesit nuk paraqitet komplekse, e tillë që të justifikojë kohëzgjatjen prej më shumë se 6 vjetësh në Gjykatën Administrative të Apelit.

40. Për sjelljen e autoriteteve, në jurisprudencën e saj Gjykata ka theksuar se neni 42 i Kushtetutës dhe neni 6 i KEDNJ-së vendosin detyrimin për organizimin e sistemit ligjor në mënyrë të tillë që gjykatat të plotësojnë kërkesat e standardeve për proces të rregull ligjor, përfshirë këtu edhe atë të gjykimit brenda afatit të arsyeshëm. Në përmbushje të këtyre detyrimeve, gjykatat kanë për detyrë të sigurojnë që të gjitha subjektet që marrin pjesë në proces të sillen në mënyrë që të evitojnë çdo vonesë të panevojshme (*shih vendimet nr. 9, datë 4.3.2025; nr. 25, datë 11.5.2023; nr. 6, datë 16.2.2023, të Gjykatës Kushtetuese*).

41. Për këtë kriter, Gjykata konstaton se çështja e kërkuesit është në pritje për shqyrtim në Gjykatën Administrative të Apelit prej më shumë se 6 vjetësh, ndonëse ligjvënësi ka parashikuar afate procedurale konkrete në KPC dhe në ligjin nr. 49/2012. Çështja i është caktuar me short gjashtë gjyqtarëve, konkretisht në datat 28.8.2019, 25.6.2020, 31.3.2021, 25.11.2021, 28.7.2022 dhe së fundmi në 19.9.2023. Pavarësisht kësaj, përveç organizimit të shorteve dhe kalimit të çështjes nga njëri gjyqtar relator tek tjetri, nuk rezulton të jenë kryer veprime të tjera me çështjen. Ndërkohë, Gjykata e Lartë ka rrëzuar kërkesën për konstatimin e shkeljes dhe përshpejtimin e procedurave, duke arsyetuar se mosveprimi i gjykatës së apelit nuk ka ndodhur për shkaqe subjektive që lidhen me vlerësime dhe qëndrime abuzive të gjyqtarit, por për shkak të ngarkesës së lartë dhe nuk mund t'i kërkohet gjykatës që të marrë masa për përshpejtim të procedurave, kur konstatohet se ajo ndjek kritere transparente dhe objektive në përcaktimin e radhës së gjykimit të çështjeve. Përbën një fakt të njohur botërisht se reforma në drejtësi ka shkarkuar/pezulluar një numër të konsiderueshëm gjyqtarësh në Republikën e Shqipërisë (*shih faqet 3–4 të vendimit të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë*).

42. Duke analizuar gjendjen e Gjykatës Administrative të Apelit, Gjykata konstaton se çështja konkrete është regjistruar në atë gjykatë në datën 28.9.2018, në një kohë kur reforma në drejtësi kishte filluar të zbatohet. Aktualisht, ajo gjykatë është me organikë të plotësuar, 13 gjyqtarë dhe po vijon me gjykimet aty ku ishin ndalur në vitin 2017. Gjyqtarja relatore, së cilës i është caktuar së fundmi çështja e kërkuesit, ka për shqyrtim 2639 çështje gjyqësore, ndërkohë që nuk rezulton që ndonjë nga relatorët të ketë kryer veprime me dosjen.

43. Për sa më lart, Gjykata vlerëson se vonesa në gjykimin e çështjes së kërkuesit është pasojë e ngarkesës së lartë të gjyqtarës relatore dhe në tërësi të Gjykatës Administrative të Apelit si pasojë edhe e zbatimit të reformës në drejtësi. Në këtë drejtim, Gjykata thekson në mënyrë të përsëritur se pavarësisht rëndësisë dhe përfitimeve që sjellin reformat në sektorin e drejtësisë, ligjvënësi ka për detyrë të marrë masat dhe të gjejë mjetet e duhura për ndryshimin e gjendjes faktike, me qëllim që ligjet të zbatohen dhe gjykatat e të gjitha niveleve të funksionojnë normalisht (*shih vendimet nr. 2, datë 17.2.2022; nr. 37, datë 5.11.2021; nr. 35, datë 1.11.2021, të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykimi përtej afatit të arsyeshëm nuk mund të përligjë cenimin e të drejtave kushtetuese të individëve, në kushtet kur mbingarkesa në gjykata tashmë është një situatë e njohur dhe e zgjatur në kohë, e cila nuk varet nga individët (*shih vendimin nr. 57, datë 17.9.2024, të Gjykatës Kushtetuese*). Në këto rrethana, Gjykata

çmon se vonesa prej më shumë se 6 vjetësh në Gjykatën Administrative të Apelit është në shkelje të afatit të arsyeshëm ligjor edhe si pasojë e sjelljes së gjykatës.

44. *Për rëndësinë e asaj çfarë rrezikohet*, Gjykata vëren se kërkuuesi ka parashtruar se çështja që është në pritje për t'u shqyrtuar në Gjykatën Administrative të Apelit lidhet me pensionin e parakohshëm për vjetërsi shërbimi, i cili është një përfitim që jepet duke mbajtur në konsideratë natyrën e punës të ushtarakëve ose punonjësve të Policisë së Shtetit, të cilët pas ndërprerjes së karrierës, me ose pa dëshirën e tyre, e kanë të vështirë të gjejnë një vend pune të një niveli të krahasueshëm me funksionet që ushtronin. Referuar rrethanave të çështjes, Gjykata vlerëson se pavarësisht faktit se në objektin e padisë së ngritur nga kërkuuesi nuk është shprehur drejtpërdrejt ky kërkim, veprimet që ai ka kryer duke iu drejtuar disa herë me kërkesë DPPSH-së për nxjerrjen e aktit administrativ për të përfshirë në vitet e vjetërsisë në shërbimin në Policinë e Shtetit periudhën e largimit nga detyra, si dhe përgjigja nga DPPSH-ja se kërkesa e tij nuk mund të pranohet, pasi çështja është në proces gjyqësor, në thelb lidhen me të drejtën për pension të parakohshëm.

45. Gjykata ka pohuar se disa kategori çështjesh, për shkak të natyrës së tyre, kërkojnë përshpejtim të posaçëm të gjykimit. Në këto raste duhet të merret parasysh rëndësia e asaj çfarë rrezikon kërkuuesi në procesin gjyqësor, pra rëndësia që ka për të e drejta objekt gjykimi. Kjo do të thotë se disa çështje që lidhen me interesa "*vetjakë e jetësorë*", duhet të trajtohen me përparësi dhe shpejtësi të veçantë. Lista e këtyre çështjeve nuk mund të jetë shteruese dhe verifikimi i kriterit të interesit të kërkuessit në proces verifikohet nga Gjykata rast pas rasti (*shih vendimet nr. 6, datë 16.2.2023; nr. 35, datë 1.11.2021, të Gjykatës Kushtetuese*). Në lidhje me të drejtën për pension, Gjykata ka pohuar se e drejta për pension është një e mjet i domosdoshëm për jetesën, në të njëjtën linjë sikurse edhe GJEDNJ-ja, e cila ka parashikuar listën e çështjeve të cilat kërkojnë "kujdes të veçantë" ose "kujdes të jashtëzakonshëm", të tilla, si ato që lidhen me statusin civil, kujdestarinë e fëmijëve, marrëdhëniet e punësimit, sëmundjet e pashërueshme, pensionin etj. (*shih vendimin nr. 60, datë 19.9.2024, të Gjykatës Kushtetuese*). Edhe vetë Këshilli i Lartë Gjyqësor (KLGJ) në vendimin nr. 78, datë 30.5.2019 i ka vlerësuar çështjet e përfitimit të pensionit me natyrë specifike, të cilat duhet të shqyrtohen shpejt për të shmangur pasojat e rënda për palët në proces dhe për dhënien e drejtësisë (*shih kreun II, pika 3, nënpika 3.1., shkronja "g", të vendimit nr. 78, datë 30.5.2019 të KLGJ-së, "Për kalendarin e shqyrtimit të çështjeve në gjykatën e apelit"*).

46. Në rastin konkret, Gjykata vëren se kërkitimi kryesor në ankimin kushtetues individual lidhet me cenimin e së drejtës për pension të parakohshëm dhe që pavarësisht faktit se nuk është pension pleqërie, në thelb janë të ngjashëm, sepse janë përfitime vetjake dhe mjete jetese. Gjykata, duke mbajtur në konsideratë kohën prej më shumë se 6 vjetësh për shqyrtimin e çështjes në raport me ngarkesën me të cilën përballlet sistemi i drejtësisë, vlerëson se kjo çështje rezulton të jetë e tillë që për shkak të natyrës së saj ka përparësi në radhën e shqyrtimit. Për më tepër në kushtet kur kërkuuesi i është drejtuar disa herë subjektit të interesuar, DPPSH-së, për të kryer veprimet përkatëse.

47. Për sa më lart, duke vlerësuar së bashku përfundimet e analizës të secilit prej kriterëve kushtetuese, në rrethanat e rastit konkret, tejzgjatja e procedurave gjyqësore prej më shumë se 6 vjetësh për shqyrtimin e një çështjeje të tillë me kompleksitet të ulët paraqet një shkallë të konsiderueshme rreziku për interesin e kërkuessit, si dhe për rëndësinë e së drejtës për pension të parakohshëm, ndaj Gjykata konstaton se kërkuessit i është cenuar e drejta për proces të rregullt ligjor në aspektin e kohëzgjatjes së paarsyeshme të gjykimit dhe vlerëson se kërkesa duhet të pranohet, si dhe vendimi i Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë për rrëzimin e kërkesës për konstatimin e shkeljes dhe përshpejtimin e procedurave të gjykimit të çështjes së kërkuessit në Gjykatën Administrative të Apelit duhet të shfuqizohet.

48. Po kështu, bazuar në nenin 81, pika 3, të ligjit nr. 8577/2000, duke mbajtur në konsideratë ngarkesën e punës dhe volumin e çështjeve të ngjashme, Gjykata në rastin konkret çmon se duhet të urdhërohet shqyrtimi i çështjes së kërkuessit nga Gjykata Administrative e Apelit brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e këtij vendimi.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “I”, të Kushtetutës, si dhe nenit 72 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, njëzëri,

VENDOSI:

1. Pranimin e kërkesës.
2. Shfuqizimin e vendimit nr. 00-2023-5683, datë 5.12.2023, të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, si të papajtueshëm me Kushtetutën.
3. Konstatimin e cenimit të së drejtës për një gjykim brenda afatit të arsyeshëm.
4. Detyrimin e Gjykatës Administrative të Apelit për të gjykuar çështjen e kërkesit brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e këtij vendimi¹.

Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë më 25.3.2025.

Shpallur më 18.4.2025.

Kryetare: Holta Zaçaj

Anëtarë: Fiona Papajorgji, Marsida Xhaferllari, Ilir Toska, Sandër Beci, Sonila Bejtja, Marjana Semini, Genti Ibrahim

¹ Gjyqtari Ilir Toska votoi për shqyrtimin e çështjes me përparësi nga Gjykata Administrative e Apelit.